

ПРЕС КЛИПИНГ

4-5. април 2020.

НАСЛОВИ

- Mali o ekonomskim merama: "Država preuzima teret krize na sebe, ako potraje izačićemo sa novim paketom mera, hiljade ljudi vraćeno na posao"(str.3)**
- Oko 85 odsto mikro i malih preduzeća u Srbiji očekuje poslovne probleme zbog pandemije: Posledica otpuštanje trećine radnika(str.5)**
- Zbog epidemije virusa korona: "Gorenje" u Valjevu ne radi još sedam dana(str.6)**
- Rajić: Biće jako teško ako kriza potraje duže od tri meseca(str.6)**
- U Fijatu odsustvo produženo do 20. aprila(str.7)**
- Za mnoge firme u krizi maj je suviše kasno(str.8)**
- Za plaćeno odsustvo do 45 dana nije potrebna saglasnost Ministarstva Srbije za rad(str.9)**
- Oko 85 odsto mikro i malih preduzeća u Srbiji očekuje poslovne probleme(str.9)**
- Stojiljković: Vlast na velikom ispitu odgovornosti, sposobnosti i solidarnosti(str.10)**
- Krušik radi uprkos epidemiji(str.11)**

Mali o ekonomskim merama: "Država preuzima teret krize na sebe, ako potraje izačićemo sa novim paketom mera, hiljade ljudi vraćeno na posao"

Novosti online

U petoj emisiji Prva tema večeras se govori o uticaju korona virusa na ekonomiju i merama koje je Vlada Srbije predložila za oporavak privrede

U petoj emisiji Prva tema večeras se govori o uticaju korona virusa na ekonomiju i merama koje je Vlada Srbije predložila za oporavak privrede.

Gosti urednice i voditeljke Jovane Joksimović su ministar finansija Siniša Mali, predsednik Saveza ekonomista Srbije Aleksandar Vlahović, član Socijalno-ekonomskog saveta Srbije Slobodan Đinović i predsednik Izvršnog odbora Erste banke Slavko Carić.

Korona je ubila svaku nadu da do recesije neće doći. Mnoge zemlje potegle su mere za spas svojih ekonomija. Srbija ima program vredan 5,1 milijardu evra. Koliko je tu našeg novca a koliko će biti iz kredita?

"To je oko polovine našeg godišnjeg budžeta, odnosno ili 11 odsto BDP-a. Mi možemo da izađemo sa ovako obimnom programom jer su nam finansije stabilne, i država želi najveći teret krize da preuzme na sebe", rekao je ministar finansija Siniša Mali.

"Najveći deo te sume biće iz budžeta Republike, najveći deo je domaće tržište HOV, oko 60-65 odsto, ostatak je međunarodno finansijsko tržište i iz budžeta", pojasnio je ministar finansija.

"Budžet je potpuno stabilan, imali smo 4 godine suficita u budžetu", istakao je Mali.

Prema njegovim rečima, država želi da sačuva sva radna mesta i pomogne opmnima koji su najviše pogođeni krizom. Kako kaže, država želi da pomogne privredi da uz što manje problema prebrodi krizu.

Rekao je da je iznos od 5,1 milijardi izabran kako bi nam posle krize fabrike ostale otvorene, ljudi zadržali poslove, kao i da preduzeća u što kraćem roku dođu do nivoa proizvodnje koji su imala pre mesec dana.

"Ceo svet se suočava sa ovom krizom. Šefica MMF-a Kristalina Georgieva je danas rekla da se u istoriji nikada nije desilo da je stala ekonomija, a to je izazov za sve zemlje, pa i Srbiju", rekao je i dodao da mi, ipak ovu krizu dočekujemo jaki i stabilni, sa dovoljno novca.

"Ako kriza potraje duže od tri meseca izaći ćemo sa novim paketom mera", rekao je Mali.

Aleksandar Vlahović, predsednik Saveza ekonomista Srbije. je rekao da neki ekonomisti smatraju da će kriza imati nagli uzlet gde ćemo se brzo opraviti, ali on navodi da smatra da ćemo mi tek u četvrtom kvartalu moći da očekujemo ubrzanje proizvodnje.

Navodi primer Kine gde se sporo obnavljaju lanci proizvodnje.

VLAHOVIĆ: OPORAVAK TEK KRAJEM TREĆEG I U ČETVRTOM KVARTALU

"Ne mislim da će oporavak ići tako brzo, već se tek krajem trećeg i u četvrtom kvartalu može očekivati lagano ubrzanje proizvodnje", kaže predsednik Saveza ekonomista Srbije Aleksandar Vlahović.

"Mere naše vlade ne razlikuju se mnogo od onoga što radi sav razvijeni svet. Prva celina je očuvanje likvidnosti kroz meru odlaganja plaćanja i finansiranje minimalca, druga je povećanje ponude formiranjem garantnog fonda što neće biti teret za budžet, odnosno podstiču se banke da likvidnost usmere ka privrede", kaže Vlahović.

Prema njegovim rečima, nije vreme da se razmišlja o fiskalnom suficitu, sad je vreme da se troši.

CARIĆ: BANKE MORAJU DA ODIGRAJU OZBILJNU ULOGU

Slavko Carić, predsednik izvršnog odbora Erste banke kaže da se sada dešava neviđena krize, imamo krizu ponude, krizu tražnje, kao i krizu poverenja.

"U krizi poverenja banke moraju da odigraju ozbiljnu ulogu, ali to ne mogu same. Mi smo sa NBS napravili sklop mera, smanjena je referentna kamatna stopa i uveden moratorijum na sve kredite", rekao je on.

Kaže da će to omogućiti klijentima da dođu do likvidnosti i da mogu da funkcionišu.

Navodi da su pre desetak dana plaćanja klijenata na dnevnom nivou stala, i zato pozdravlja mere Ministarstva finansija koje su bankama omogućili da lakše daju novac onima kojima je to potrebno.

"Banke preuzimaju veliki rizik ali su u stanju da preuzmu taj rizik", rekao je on.

"Država i banke, svima je u interesu da nam privreda ne stane i da sačuvamo radna mesta", ističe Siniša Mali.

"Najveći teret mera preuzima država, ima Fond za razvoj, ali nema kapaciteta da dođe do stotine hiljada malih preduzeća, za to su nam neophodne banke pošto imaju infrastrukturu po Srbiji. Država staje iza toga a banke treba da iskoriste svoje znanje. Podrška privredi mora da se pruži odmah, već danas. Do petka izlazimo sa celim pravnim okvirom", kaže Mali.

On je rekao da će kompanije plaćati poreze u 24 rate, počevši od januara 2021. godine, a ako se kriza produži, biće i pomeranja rokova.

Ipak, kako kaže, tek je prošlo dvadesetak dana i bilo bi neodgovorno da odmah ispucamo "ceo arsenal oružja".

ĐINOVIĆ: U SRBIJI NEMA FIRME KOJA NEMA PROBLEMA, KRIZA PODSEĆA NA ONU IZ 1929. GODINE

Član Socijalno-ekonomskog saveta Srbije Slobodan Đinović istakao je da ova kriza neodoljivo podseća na onu iz 1929. godine.

"U Srbiji ne postoji firma, osim prodajnih lanaca i proizvođača hrane i medicinskih potrepština koja nema problema danas", kaže on i dodaje da je jako važno da mere sprovodimo brzo i da krenemo sa

time "juče".

"Mi ćemo morati da platimo porez u nekom ritmu sledeće godine i isplatimo kamate koje nam se pripisuju za ova tri meseca", dodaje on.

Rekao je da su ovo verovatno najveće ekonomske mere koje je država ikada videla.

Od svih stranih kompanija smo dobili potvrdu da će nastaviti svoje investicije u Srbiji", kaže Siniša Mali, i dodaje da se ceo paket mera odnosi na tri meseca, s početkom od 15. marta i uvođenja vanrednog stanja.

HILJADE LJUDI VRAĆENO NA POSAO

Ministar finansija Siniša Mali preneo je za Prvu tv da su posle predstavljanja mera za pomoć srpskoj ekonomiji zbog epidemije korone vratili na posao više hiljada radnika.

Uveren je da je to zato što je pogođena suština problema, naročito drugom merom koja predviđa da država pokrije minimalac za svakog zaposlenog, a poslodavac ostalo.

Istakao je da ta mera podrazumeva da će država svakom radniku isplatiti oko 750 evra, odnosno nešto više od 90. 000 dinara na ime minimalca za tri meseca i tako, uveren je ministar, sprečiti otpuštanje radnika.

Mali objašnjava i da, osim ovog, poslodavac nema obavezu da plaća kredite i finansijske lizinge, nema potrebe da plaća poreze i doprinose za zarade i akontaciju za porez na dobit za 2020.

Jedini uslov da to dobije, ističe Mali, jeste da nije otpustio više od 10 odsto radnika, što će se proveravati kroz poresku prijavu.

Oko 85 odsto mikro i malih preduzeća u Srbiji očekuje poslovne probleme zbog pandemije: Posledica otpuštanje trećine radnika

V. N.

Više od 70 odsto preduzeća očekuje da će ekonomske posledice pandemije na poslovanje trajati šest meseci i duže

OKO 85 odsto mikro i malih preduzeća u Srbiji procenjuje da će pandemija imati negativan uticaj na njihovo poslovanje, pokazuju rezultati istraživanja o posledicama pandemije, koje su u petak predstavili Smart kolektiv i Forum za odgovorno poslovanje.

Smanjenje potražnje za sopstvenim proizvodima i uslugama tokom i nakon trajanja pandemije očekuje 80 odsto anketiranih, dok oko 30 odsto smatra da će posledica pandemije biti i smanjenje broja zaposlenih.

Više od 70 odsto preduzeća očekuje da će ekonomske posledice pandemije na poslovanje trajati šest meseci i duže, pokazalo je istraživanje, sprovedeno od 25. do 29. marta.

Više od 48 odsto procenjuje da ove izazove neće moći da prevaziđe bez dodatne podrške, navodi se u saopštenju.

Među najčešćim predlozima su: davanje prednosti robi malih domaćih proizvođača u odnosu na

uvoznu robu, podrška u promociji i marketingu, aktivno uključivanje velikih kompanija u promociju mikro i malih preduzeća u kriznom periodu.

Zbog epidemije virusa korona: "Gorenje" u Valjevu ne radi još sedam dana

Novosti Online / B. PUZOVIĆ

Zbog epidemije virusa korona, menadžment kompanije "Hajsens Gorenje" doneo je odluku da obustavu proizvodnje u fabrici rashladnih uređaja u Valjevu produži još nedelju dana. Zbog epidemije virusa korona, menadžment kompanije "Hajsens Gorenje" doneo je odluku da obustavu proizvodnje u fabrici rashladnih uređaja u Valjevu produži još nedelju dana, do 13. aprila. Prvobitno, bilo je odlučeno da rad valjevske fabrike bude nastavljen 6. aprila.

U "Gorenju" ističu da u fabrici u Valjevu od početka izbijanja epidemije primenjuju stroge preventivne mere, od provere telesne temperature, nošenja zaštitnih maski i rukavica, do svakodnevne dezinfekcije, sa čime će biti nastavljeno i nakon pokretanja proizvodnje.

- Rukovodstvo kompanije, sindikat i savet zaposlenih, dogovorili su se da će radni dani zbog obustave proizvodnje u Valjevu biti nadoknađeni preostalim prošlogodišnjim slobodnim danima, ili iz ranije odrađenih sati – ističe "Hajsens Gorenje".

- Zaposleni koji nemaju preostale dane godišnjeg odmora, ili prethodno odrađene sate, biće na prinudnom odmoru i dobijaće 70 odsto ukupne zarade. Na prinudni odmor biće upućeni i zaposleni koji imaju potrebu za čuvanjem svoje dece mlađe od 12 godina, a čiji je povratak na posao planiran po isteku vanrednog stanja.

Novi "Intervju na mreži" lista Danas - koordinator Mreže za poslovnu podršku

Rajić: Biće jako teško ako kriza potraje duže od tri meseca

Piše: S. Kosorić

Za Srbiju će biti jako teško ako ova kriza potraje duže od tri meseca. U tom slučaju država će imati samo dva izbora, ili spoljno zaduživanje i pomoć iz inostranstva ili da počne sa štampanjem novca i uvede nas u inflaciju.

Piše: S. Kosorić

Koordinator Mreže za poslovnu podršku Dragoljub Rajić, odgovarajući na pitanja čitalaca sa Danasove Fejsbuk stranice, u okviru rubrike Intervju na mreži, istakao je da se nada da se u ovom slučaju neće desiti greške iz devedesetih, te preporučio Vladi Srbije i ministru finansija da okupe što više proverenih stručnjaka, koji dobro poznaju ne samo oblast upravljanja javnim finansijama, nego i strukturu domaće privrede i međunarodni finansijski sistem, jer svaka pogrešna odluka i neznanje može zemlju da uvuče u još dublju krizu.

„Fiskalni savet je dao dobre smernice i dobro je što on postoji i radi na profesionalnim načelima, ali Srbiji nedostaje više takvih stručnih tela za druge značajne oblasti. Od dobrih procena i promišljenih odluka će zavisiti koliko dugo ćemo osećati posledice trenutne krize“, naveo je Rajić.

Komentarišući ekonomske mere Vlade za podršku privredi, ocenio je da su one „generalno dobre“, s obzirom na stanje u budžetu, ali da je ključno pitanje kojom brzinom će podrška države stići na račune kompanija, posebno onih najugroženijih – preduzetnika, mikro i malih preduzeća koje zapošljavaju više od 900.000 ljudi.

Sredina maja, smatra on, predaleko je, i napominje da je novac, u 21 evropskoj zemlji u kojima su mere donesene, već uplaćen ili će leći u narednih nekoliko dana.

„Brzina prenosa sredstava je vodeći faktor koji će uticati na odluke preduzetnika i direktora firmi kako da odgovore na krizu i da li da smanjuju broj zaposlenih, privremeno obustave rad ili zatvore firme“, istakao je naš sagovornik.

On je dodao i da je bilo neophodno da dokumenti sa detaljima i uslovima za podršku već budu objavljeni kako bi privrednici znali na šta mogu da računaju. Takođe je naveo primere drugih evropskih zemalja, uključujući i Hrvatsku, gde je država na sebe uzela pokrivanje poreza i doprinosa, ili samo doprinosa, za period od marta do juna, za sva mikro i mala preduzeća i preduzetnike, za razliku od mera u Srbiji po kojima će se porezi i doprinosi plaćati u ratama tokom 2021. godine.

„To zapravo znači da je ova ‘pomoć’ države zapravo jedna vrsta kredita koji mora da se vrati u određenom roku i preduzetnici moraju realno proceniti svoje mogućnosti da li će tokom 2021. moći da servisiraju sve svoje redovne obaveze i da dodatno vraćaju ovu ‘pomoć’ državi“, kazao je Rajić.

Po uzoru na druge države, istakao je, trebalo je obustaviti zaračunavanje kamata svim privrednim subjektima i građanima.

„Nedopustivo je da u uslovima kada privreda i građani ne mogu da rade i normalno zarade da plate poreze i poreska dugovanja, poreske uprave i dalje zaračunavaju bilo kakve kamate. To je najgori vid zelenašenja države nad pojedincima i pravnim licima kojima je ta ista država svojim merama ograničila pravo na rad“, ocenio je Rajić.

Parafiskalni nameti, poput zakupa prostora gradovima i opštinama, u ovom slučaju bi mogli biti umanjeni ili u potpunosti odloženi.

„U ovoj situaciji mali biznis će se upravo slomiti na velikom broju parafiskalnih nameta i komunalnim uslugama čiji su iznosi često višestruko veći za privredu nego za građane“, smatra naš sagovornik.

Na pitanje kada bi mogao da se očekuje početak nove ekonomske krize na globalnom nivou, odgovorio je da je ona već počela padom privredne aktivnosti u Kini od 37 odsto i ulaskom nemačke privrede u dublju recesiju, što, kako je rekao, za sobom povlači i mnoge druge države po principu spojenih sudova. Neke države će smanjiti uvoz da bi pospešile sopstvenu privredu, a u sektorima kao što je turizam i ugostiteljstvo i putnički saobraćaj mnogo manje ljudi će putovati, što zbog gubitka posla i manjih primanja, što zbog opreza da se oni i njihove porodice na razbole na putu.

„Dubina moguće krize najbolje se vidi po tome što su samo Sjedinjene Američke Države, Velika Britanija i EU najavile do sada najveće upumpavanje novca u privredu od skoro 3.400 milijardi evra da bi predupredile teške posledice pada privredne aktivnosti“, ukazao je Rajić.

U Fijatu odsustvo produženo do 20. aprila

Piše: Z. Radovanović

Krizni štab kompanije Fijat Krajsler automobili Srbija upravo je po drugi put produžio plaćeno odsustvo zaposlenima zbog epidemije virusa Covid-19. Ovoga puta do 20. aprila, računajući i uskršnje praznike.

Nakon toga, zaposleni će morati da iskoriste preostali deo godišnjeg odmora od po nekoliko dana, te je sasvim izvesno da montažne trake neće biti pokrenute do kraja ovog meseca. Prvi moguć datum je 5. maj, ali je, smatraju predstavnici zaposlenih, izvesnije da će to da se desi sredinom narednog

meseca. Proizvodnja u Fijatu najpre je bila zaustavljena na dve nedelje, od 16. do 27. marta, posle čega je prinudni odmor zaposlenima po prvi put produžen do 3. aprila.

U Kragujevcu, zbog epidemije ne rade ni glavni dobavljači FCA. Firma Fijat plastik, koja posluje u sastavu FCAS rbija, proizvodnju je obustavila kad i fabrika automobila. Dva pogona američkog Adienta za proizvodnju sedišta, instrument tabli i drugih delova, proizvodni proces su, zbog obaveza prema Mercedesu, zaustavila nešto docnije, ali već duže ne rade. Italijanski Sidžit, najveći Fijatovov dobavaljač delovima od plastike, takođe ne radi.

– Bilo je najavljeno da bi Porše mogao da počne sa radom 14. aprila, ali je sve izvesnije da će, zbog virusa proizvodni zastoj i u toj kompaniji da bude produžen. U Italiji je, s druge strane, situacija katastrofalna, zaraženi su, na primer, generalni i komercijalni direktor moje kompanije, tako da FIjat sigurno neće da krene do kraja meseca, a kada će, zavisi od razvoja situacije sa epidemijom – kaže za naš list direktor kragujevačkog Sidžita Davor Veličkovski. U kragujevačkoj auto-industriji još uvek radi samo kineski Jan Feng.

Država može sutra da počne sa uplatom minimalne zarade, tvrde mali privrednici

Za mnoge firme u krizi maj je suviše kasno

Piše: M. Obradović

Mere pomoći privredi i to kako je najavljeno pre svega najslabijem i najbrojnijem delu privrede, mikro, malim preduzećima i preduzetnicima, iako nominalno ogromne, čak 5,1 milijardu evra, izgleda da neće biti od koristi baš svim malim firmama.

Prilično jednoglasno ovaj deo privrede smatra da su mere dobrano zakasnele, a tim pre ne razumeju zašto uplata minimalne zarade za MMSP (mikro, mala, srednja preduzeća i preduzetnike) počinje tek u maju.

Osim toga veliki broj nepoznanica i dalje muči vlasnike preduzeća. Na primer, ako sada isplate plate za mart, da li moraju da plaćaju poreze i doprinose budući da još nije donet zvaničan dokument koji to reguliše.

Ima primera da su firme isplatile samo neto plate očekujući odlaganje poreza i doprinosa i sada je pitanje da li se mogu naći na meti Poreske uprave. Takođe, ima slučajeva gde su vlasnici preduzeća izračunali da im se više isplati zatvoriti firme i otpustiti radnike nego uzimati pomoć države. Logika koja stoji iza toga je da će na kraju opet morati da plate te poreze i doprinose sledeće godine dok im firme nisu radile.

Recimo, ako se plaćaju nameti na minimalac, za neto platu od 30.000 dinara treba uplatiti državi oko 17.000 dinara. Takođe, nije jasno ni na koji iznos zarade će biti obračunavani ti porezi i doprinosi, da li na minimalnu ili na onu koju su poslodavci isplaćivali pre stupanja mera na snagu.

Nebojša Atanacković iz Unije poslodavaca Srbije kaže da su zatrpani pitanjima preduzeća u vezi primene mera.

„Ovih pet milijardi evra je za svaku pohvalu, ali nas interesuje implementacija. I veoma je važno vreme za koje će novac da stigne do preduzeća. Iz obraćanja privrednika deluje da će polovina maja kada se najavljuje uplata minimalnih zarada biti jako kasno za mnoge od njih. Postoje mehanizmi za raniju primenu. Preduzeća isplaćuju plate na kraju meseca, uglavnom iz prihoda, ali ako su prihodi nula, onda se i troškovi moraju prilagoditi“, napominje on.

Neki vlasnici preduzeća su prema rečima Atanackovića već izračunali da im se više isplati da otpuste radnike, čak i sa odlaganjem poreza i doprinosa na zarade. On kaže i da je na upit da li oni koji sada žele da isplate plate za mart moraju da plaćaju dažbine iz Ministarstva finansija stigao odgovor da Zakon i dalje važi. Dalji je zaključak da će u velikom broju firmi kasniti isplate zarada jer će poslodavci čekati stupanje mera na snagu (najavljeno donošenje uredbe za desetak dana).

Pomoć za likvidnost u vidu odlaganja poreza i doprinosa na zarade i isplata minimalca zaposlenima (od maja) je svakako dobrodošla, ali firme plaćaju desetine drugih fiksnih troškova poput kirije za lokal, računovođe i desetine naknada.

Dragoljub Rajić iz Mreže za poslovnu podršku ističe da prosečno ugostiteljsko preduzeće plaća oko 50 fiskalnih i parafiskalnih nameta, kao što je naknada za puštanje muzike, letnje bašte, razne dozvole, dok im je promet nepostojeći.

„Teško je reći bilo šta dok se ne donese uredba u kojoj će biti precizni uslovi i pre svega rokovi primene mera. Ako firme redukovano rade ili čak i ne rade od polovine marta, oni već imaju problem da skupe pare za martovske plate. Ako država bude uplaćivala zarade od maja, treba izdržati još ceo april. Čeka se i odlaganje poreza i doprinosa, ali ovako kako je postavljeno to je kredit. Privrednici se mogu odlučiti na to zaduživanje ako procenjuju da će im se promet vratiti uskoro na staro. Ali ako se desi da se od jeseni virus ponovo proširi i ponovo imamo zastoj u poslovanju, oni neće imati da vrata taj dug. Koliko će firme prihvatati ove mere države zavisi u kakvom su stanju i u kom sektoru posluju“, napominje Rajić. On ističe da su u većini evropskih zemalja sredstva legla na račun firmi nedelju dana od proglašenja mera.

On otvara pitanje i na hiljade lokala koji su u vlasništvu lokalnih samouprava, s obzirom da su kirije jedan od najvećih fiksnih troškova za male firme. „Zašto opštine ne bi ponudile neko rešenje da pomognu preduzećima koja na rade?“, pita se Rajić.

Odlaganje uplate minimalne zarade za maj Dragan Radović, vlasnik knjigovodstvene agencije, vidi kao nepotrebno.

„Država bi mogla sutra da refundira minimalac firmama koje su uplatile zarade zaposlenima. U Poreskoj upravi se vidi sve što je isplaćeno za plate. Samo odlaganje poreza i doprinosa nije dovoljno za firmu koja nema prometa i ne radi dva, tri meseca. Još većina firmi je u kreditima što znači da nemaju rezervi iz kojih bi isplatili plate iako bi svako želeo da zadrži dobrog radnika“, napominje Radović kritikujući i odluku države da zadrži plate u javnom sektoru i penzije.

Za plaćeno odsustvo do 45 dana nije potrebna saglasnost Ministarstva Srbije za rad

Piše: Beta

Tokom vanrednog stanja u Srbiji poslodavci mogu da upućuju svoje zaposlene na plaćeno odsustvo zbog smanjenja obima ili prekida rada prvih 45 radnih dana u tekućoj godini, za šta je dovoljno samo rešenje koje poslodavac izdaje zaposlenom, saopštilo je danas Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

Zahtev za saglasnost za omogućavanje plaćenog odsustva podnosi se Ministarstvu tek kada poslodavac iskoristi prvih 45 radnih dana plaćenog odsustva, ili ako neposredno pre isteka tog perioda proceni da će potreba za upućivanjem zaposlenih na plaćeno nastaviti i preko 45 radnih dana. Način podnošenja zahteva, kao i objašnjenja za upućivanje zaposlenih na plaćeno odsustvo za prvih 45 dana plaćenog odsustva i duže od 45 dana, su na sajtu ministarstva.

Oko 85 odsto mikro i malih preduzeća u Srbiji očekuje poslovne probleme

Piše: Beta

Oko 85 odsto mikro i malih preduzeća u Srbiji procenjuje da će pandemija imati negativan uticaj na njihovo poslovanje, pokazuju rezultati istraživanja o posledicama pandemije, koje su danas predstavili Smart kolektiv i Forum za odgovorno poslovanje.

Smanjenje potražnje za svojim proizvodima i uslugama tokom i nakon trajanja pandemije očekuje 80 odsto anketiranih, dok oko 30 odsto smatra da će posledica pandemije biti i smanjenje broja zaposlenih.

Više od 70 odsto preduzeća očekuje da ekonomske posledice pandemije na svoje poslovanje šest meseci i duže, pokazalo je istraživanje, sprovedeno od 25. do 29. marta.

Više od 48 odsto preduzeća procenjuje da ove izazove neće moći da prevaziđe bez dodatne podrške, navodi se u saopštenju.

Pored mera koje očekuju od države, preduzetnici su dali i predloge drugih mera koje bi mogle da preduzmu velike kompanije i privatni sektor, da pomognu mikro i malim preduzećima.

Među najčešćim predlozima su: davanje prednosti robi malih domaćih proizvođača u odnosu na uveznu robu, podrška u promociji i marketingu, aktivno uključivanje velikih kompanija u promociju mikro i malih preduzeća u kriznom periodu.

Predlaže i poštovanje postojećih ili skraćivanje valuta plaćanja, uključivanje u prodajne lance i „besplatno ulistavanje“ mikro i malih preduzeća iz Srbije.

Traže i pomoć u vidu biznis i finansijskog savetovanja, kao i u obezbeđivanju novih klijenata, odlaganje rokova plaćanja računa i mogućnost plaćanja na rate, donacije u vidu robe ili finansijskih sredstava i pozajmice za likvidnost.

Direktor Smart kolektiva i izvršni direktor Foruma za odgovorno poslovanje Neven Marinović je rekao da su hteli da istraže izazove i vidove podrške koji su potrebni kako bi se ublažile ekonomske i društvene posledice pandemije, da bi se što bolje odgovorilo na potrebe tih preduzeća.

Rezultati istraživanja biće dati partnerima Smart kolektiva i Foruma za odgovorno poslovanje – predstavnicima međunarodne zajednice, javnim sektorom i drugim delovima privatnog sektora, da bio zajedno pripremili i sprovedu adekvatne mere za prevazilažene teškoća preduzeća.

Iako su među najteže pogođenima krizom, više od jedne trećine ispitanih preduzeća su uključilo u akcije solidarnosti.

Preduzetnici i mala preduzeća doniraju obroke, namirnice i higijenska sredstava, preusmerili su proizvodnju na sanitarne proizvode i opremu, na 3D štampanje vizira za medicinsko osoblje i pomagali volonterski u distribuciji pomoći građanima.

Stojiljković: Vlast na velikom ispitu odgovornosti, sposobnosti i solidarnosti

Piše: Danas Online

Ne može vlast sama da odlučuje o antikriznom paketu vrednom 5,1 milijardi evra, što je ravno polovini budžeta, jer je reč o našem novcu i dugovima koji će pasti na teret svih zaposlenih, izjavio je predsednik Ujedinjenih granskih sindikata Nezavisnost Zoran Stojiljković.

Prema njegovim rečima, privredna kriza izazvana virusnom epidemijom još nije eskalirala ali je nesumnjivo da njene razmere mogu ozbiljno da ugroze socijalni i ekonomski položaj zaposlenih, računajući tu sve – od stalno angažovanih do onih na privremenim i povremenim poslovima.

„Zato je važna svest o tome da o antikriznom paketu mera ‘teškom’ 5,1 milijardi evra, u veličini 11 odsto društvenog bruto proizvoda ili približnoj polovini ovogodišnjeg državnog budžeta, ne može da odlučuje samo država. Aktuelna situacija i ono što tek sledi nalaže više odmerenosti umesto trijumfalnog marketinškog isticanja navodnog poklona građanima. Jer, svima treba da bude potpuno jasno da vlast samo raspoređuje novac zaposlenih građana“, kaže u izjavi za medije predsednik Nezavisnosti, jednog od dva reprezentativna sindikata u Srbiji.

Stojiljković ukazuje da Nezavisnost nije konsultovana prilikom koncipiranja samog Vladinog paketa mera iako je reč o raspodeli novca svih zaposlenih.

Pored toga, smatra Stojiljković, država će se dodatno zaduživati a dugove će morati da vraćaju opet svi radno angažovani.

„Sve govori da je, unutar dolazeće ozbiljne krize, iz logike vanrednog stanja lako preći u zlokobnu tišinu radnog logora u kome će poluzaposleni i dodatno osiromašeni i zaplašeni biti usmereni na golo preživljavanje. Zato vlasti polažu veliki ispit odgovornosti, sposobnosti i solidarnosti“, ocenjuje Zoran Stojiljković.

Krušik radi uprkos epidemiji

Piše: Z. Radovanović

Zbog procene, zasnovane delom i na iskustvima iz italijanske regije Lombardija, da su proizvodni pogoni sa po stotina ili čak nekoliko stotina radnika pod istim krovom, bez obzira na preduzete mere, potencijalna žarišta epidemije COVID 19, većina kompanija u unutrašnjosti Srbije, a među njima i vodeće domaće vojne fabrike – Zastava oružje, Prvi partizan, Sloboda, Milan Blagojević i Prva iskra, u potpunosti su, osim valjevskog Krušika, obustavile rad i zaposlene poslale na plaćena odsustva.

Kako je Valjevo jedno od najvećih žarišta zaraze virusom korona u Srbiji, to su iz grada na Kolubari počele da stižu informacije da poslovodstvo Krušika i dalje ne obustavlja proizvodnju, iako su dvojica radnika te fabrike navodno već obolela od COVID 19.

Direktor Krušika Vladan Lukić našem listu juče je kazao da „niko od radnika te fabrike nije oboleo“. Jedan broj radnika, prema njegovim rečima, u „takozvanoj izolaciji je zbog kontakata sa komšijama“. Poručio je, pritom, da će „Krušik raditi i dalje da radi, ali u smanjenom obimu“. Koliko smanjenom, nije precizirao.

Predstavnici zaposlenih potvrđuju da je obim proizvodnje u Krušiku značajno smanjen, te da je juče, na primer, bilo angažovano oko 750 od ukupno 3.100 zaposlenih. Ističu, međutim, da onima koji i dalje, u vreme epidemije, dolaze u pogone „nimalo nije prijatno“. Tim pre što je, kako tvrde, pre desetak dana, u Kovačkom centru iz Valjeva, koji vojnu industriju snabdeva otkovcima, jedan radnik preminuo od COVID 19.

– Kovački centar, čiji je vlasnik Jugoimport SDPR, lociran je u fabričkom krugu Krušika. Iako je ta firma ograđena, kontakti između Krušikovih i radnika Centra, koji kuje košuljice za mine za našu fabriku, svakodnevni su, kažu naši sagovornici. Ističu da veruju da je i poslovodstvo Krušika svesno opasnosti od epidemije, ali da ih „Ministarstvo obrane pritiska da fabrika i dalje radi“.